

POSTANOWIENIE

30 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 30 kwietnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D.K.
przeciwko T.T.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej D.K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 18 czerwca 2024 r., I ACa 1049/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 czerwca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie z powództwa D.K. przeciwko T.T. o zapłatę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z 1 lipca 2021 r., I C 733/20, oddalił apelację.

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu II instancji, zaskarżając ten wyrok w całości oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że wniesiona przez nią skarga ma być oczywiście uzasadniona.

Pozwany złożył odpowiedź na skargę kasacyjną powódki, w której wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez powódkę nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (gravamen). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne wciąż uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi

element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przysądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Jako przyczynę kasacyjną mającą uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca wskazała oczywistą zasadność skargi.

Na tle tej przesłanki w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nie każde naruszenie prawa, nawet oczywiste, przesądza o zasadności skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN: z 15 lutego 2007 r., V CSK 485/06; z 3 marca 2020 r., V CSK 75/19). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu prawa nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo takiego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 6 listopada 2020 r., III CSK 110/20). Przesłanka „oczywistej zasadności skargi kasacyjnej” nie odpowiada bowiem w pełni przesłance „oczywistego naruszenia prawa” przez wydanie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z 20 lutego 2008 r., V CSK 512/07).

Na gruncie przedmiotowej przesłanki chodzi o szczególne, kwalifikowane, wręcz rażące wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, bez wnikliwego wglębiania się w merytoryczną analizę trafności orzeczenia (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 7 października 2010 r., I CSK 189/10; z 28 lipca 2011 r., I CSK 77/11), o wyraźny i istotny błąd z zakresu prawa procesowego lub materialnego, który może mieć wpływ na wynik sprawy (postanowienie SN z 26 kwietnia 2012 r., II CSK 640/11).

Uzasadniając wystąpienie w niniejszej sprawie omawianej przyczyny kasacyjnej powódka wskazała, że jej ocenie Sąd II instancji miał się dopuścić

naruszenia art. 835 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wskutek przyjęcia, że strony nie zawarły umowy przechowania środków pieniężnych powódki.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do konkluzji, że powódka w tym zakresie w istocie kwestionuje ocenę dowodów dokonaną przez Sąd II instancji oraz poczynione przez ten Sąd ustalenia faktyczne. Skarżąca kwestionuje w szczególności stanowisko Sądu II instancji, który w ślad za Sądem *a quo* nie dał wiary zeznaniom powódki i jej córki w części, w której zeznały one, że środki przekazywane przez powódkę na rachunek bankowy pozwanego stanowiły depozyt. W ocenie Sądów obu instancji zeznania te były sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Powódka zwróciła również uwagę, że Sąd II instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że wersja powódki co do jej rzeczywistej woli przekazania pieniędzy na rachunek bankowy pozwanego jest możliwa ale nie jest bardziej wiarygodna od tej przyjętej przez Sąd I instancji (i następnie przez Sąd II instancji).

Odnosząc się do tej argumentacji na poparcie stanowiska o oczywistej zasadności wniesionej skargi, należy wskazać, że zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na błędnym ustaleniu stanu faktycznego lub niewłaściwie przeprowadzonej, w ocenie strony skarżącej, ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r., I CSK 2938/22). Taka argumentacja, jako niedopuszczalna w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., nie może zatem skutkować uznaniem, że w sprawie mamy do czynienia z oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Z uwagi na sytuację materialną powódki, która uzasadniała zwolnienie skarżącej w całości z opłaty od skargi, Sąd Najwyższy postanowił nie obciążać powódki kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102, art. 108 § 1, art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

SSN Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[a.ł]